

הגדה של פסח • מאיר עיניים

קודן ירושלים

הגדה של פסח

מאיר עיניים

הוצאת קורן ירושלים

הגדה של פסח • מאיר עיניים
מהדורה ראשונה, 2016

הוצאת קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים 9104001
טל: 02-6330517 פקס: 02-6330534

www.korenpub.com • koren@korenpub.com

תודתנו למוזיאון ישראל עבור האיורים מהגדת ארנה מיכאל, גרמניה, 1400, בקירוב
אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים

© כל הזכויות על גופן קורן ועל עיצוב הטקסט שמורות
להוצאת קורן ירושלים בע"מ 1981, 2016.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל
אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי
מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא.

מסתיב 4-833-301-965-978-ISBN

נדפס בישראל 2016 Printed in Israel

השפמא 1

מצות עשה
של תורה
לספר
בנסים
ונפלאות
שנעשו
לאבותינו
במצרים
בליל
חמשה עשר
בניסן
שנאמר
זכור
את היום הזה
אשר
יצאתם
ממצרים
כמו שנאמר
זכור
את יום השבת
ומנין
שביל חמשה עשר
תלמוד לומר
והגדת לבנך
ביום ההוא וגו'

רמב"ם, הלכות חמץ ומצה, פרק ז

ביעור חמץ

אור לארבעה עשר בניסן (ואם חל בשבת – אור לשלושה עשר) בודקין את החמץ לאור הנר.
לפני הבדיקה מברכים:

הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל בְּדִיקַת חָמֵץ
לְשֵׁם יַחֲוֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַנְיָתָה עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.
וַיְהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:
תהלים צ

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חָמֵץ.

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאַכָּא בְּרִשׁוּתֵי
דְלָא חֲמַתָּה וְדְלָא בְעֵרְתָּה
לְבַטִּיל וְלַהּוֹי הַפְּקוּר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא.
אחר הבדיקה
אומר:

ערב פסח שחרית, בשעה החמישית של היום, שורפים את החמץ.
לפני שריפת החמץ אומר:

הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁל שְׂרֵפַת חָמֵץ
לְשֵׁם יַחֲוֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַנְיָתָה עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.
וַיְהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:
תהלים צ

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאַכָּא בְּרִשׁוּתֵי
דְחֲמַתָּה וְדְלָא חֲמַתָּה
דְּבְעֵרְתָּה וְדְלָא בְעֵרְתָּה
לְבַטִּיל וְלַהּוֹי הַפְּקוּר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא.
אחרי שריפת
החמץ מבטלו
בלבו ואומר:

עירוב תבשילין

בחוץ לארץ, אם חל ערב פסח ביום רביעי, עושים עירוב תבשילין.
נוטלים מצה ותבשיל ומברכים (רמב"ם, יום טוב פ"ו ה"ח; טור ושו"ע, או"ח תקכו):

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עֵרוֹב.
וְאָמַר: בְּדִין עֵרוֹבָא יְהִי שְׂרָא לְנָא לְמִיפָא וּלְבִשְׂלָא
וְלֹא־טְמָנָא וְלֹא־דְלָקָא שְׂרָגָא
וְלְמַעַבְד כָּל צְרָכָנָא
מִיּוֹמָא טְבָא לְשַׁבְּתָא
לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְּרִים בְּעִיר הַזֹּאת.

קצרת הסדר

ביצה

זרוע

מרור

כרפס

חרוסת

חזרת

קדש / ורחץ / כרפס / יחץ
מגיד / רחצה / מוציא מצה
מרור / כורך / שולחן עורך
צפון / ברך / הלל / נרצה

קדש מוזגים כוס ראשון, נוטלו ביד ימינו ומקדש (בשבת מוסיפים את המילים בסוגריים):
הִנְנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקִיּוֹם מִצְוַת כּוֹס רֵאשׁוֹן מֵאַרְבַּע כּוֹסוֹת
לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתָה עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

בשבת אומרים:

בראשית א בלחש: **וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר**

בראשית ב **יוֹם הַשְּׁבִיעִי: וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּו שָׁבַת מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ, אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים, לַעֲשׂוֹת.**

סְבְרֵי מְרֻן

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר
בָּנוּ מִכָּל עַם, וְרוּמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן, וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שִׁבְתוֹת לְמִנוּחָה
(ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן, אֶת

יוֹם (הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה וְאֶת יוֹם) חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה

זְמַן תְּרוּתָנוּ (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְּשׁ

זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי בָנוּ

בְּחֵרָתְךָ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ

מִכָּל הָעַמִּים, (וְשִׁבְתָּ)

וּמוֹעֲדֵי קִדְּשְׁךָ

(בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן)

בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הַנְּחִלָּתָנוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ (הַשְּׁבִיעִי) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ
בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה
בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבָּת לְקֹדֶשׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּת
וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה קֹדֶשׁת
הַבְּדִלָּת וְקֹדֶשׁת אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשׁתךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁחֲחִינוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעְנוּ
לְזִמְנְהוּ.

שורתים בהסבת שמאל.

ורחץ

מביאים לבעל הבית מים, נוטל ידיו ואינו מברך.

כרפס

נוטל מן הכרפס פחות מכוית, טובלו במי מלח או בחומץ ומברך (מכוון לפטור בברכה זו גם את המרור):

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בוֹרֵא פְּרֵי הָאָדָמָה.**

אוכלים בלי הסבה.

יחץ

מחלק את המצה האמצעית לשני חלקים.
מצפין את החלק הגדול לאפיקומן,
ומחזיר את החלק הקטן לבין שתי המצות השלמות.

מגיד מגביה את הקערה, מראה המצה הפרוסה שבין שתי השלמות ואומר:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות לספור ביציאת מצרים
לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל.

הא

לחמא עניא

די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים
כל דכפין ייתי ויכל, כל דצריך ייתי ויפסח
השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל
השתא עבדי לשנה הבאה בני חורין.

הֲלֵילָה הַזֶּה מִכֹּל הַלֵּילֹת

אָנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ וּמִצָּה
הֲלֵילָה הַזֶּה כְּלוּ מִצָּה

שֶׁבֶכַל הַלֵּילֹת

אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת
הֲלֵילָה הַזֶּה מְרוֹר

שֶׁבֶכַל הַלֵּילֹת

אֵין אָנוּ מִטְבִּילִין אֶפְלוּ פְּעַם אַחַת
הֲלֵילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְּעָמִים

שֶׁבֶכַל הַלֵּילֹת

אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסֻבִּין
הֲלֵילָה הַזֶּה כְּלָנוּ מְסֻבִּין

שֶׁבֶכַל הַלֵּילֹת